

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu

2011

S Kristom ste su ukopani u krštenju, s njime ste i uskrsli

Vatikan, 8. ožujak 2011.

"S Kristom ste suukopani u krštenju, s njime ste i uskrsli" (usp. Kol 2, 12) Draga braćo i sestre, korizma, koja nas vodi prema proslavi svetog Uskrsa, za Crkvu je vrlo dragocjeno i važno liturgijsko vrijeme. Tim povodom vam s radošću upućujem posebnu riječ kako bi se to vrijeme živjelo s dužnom zauzetošću. Dok upire svoj pogled prema konačnom susretu sa svojim Zaručnikom u vječnom Vazmu, crkvena zajednica, ustrajna u molitvi i djelatnoj ljubavi, snažnije prijanja čišćenju u duhu, da izobilnije iz otajstva utjelovljenja crpi novi život u Kristu Gospodinu (usp. Predslovlje Prve korizmene nedjelje).

1. Taj isti nam je život već prenesen na dan našega krštenja, kada je, nakon što smo "postali dionicima Kristove smrti i uskrsnuća", započela za nas "radosna i zanosna pustolovina učenika" (Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova, 10. siječnja 2010.). Sveti Pavao u svojim poslanicama opetovano ustraje na jedinstvenom zajedništvu sa Sinom Božjim ostvarenom u toj kupelji. Činjenica da u većini slučajeva ljudi krštenje primaju još kao djeca ističe da je riječ o Božjem daru: nitko ne zaslužuje vječni život vlastitim snagama. Božje milosrđe, koje briše grijeh i daje nam iskusiti u vlastitim životima kako je to imati "isto mišljenje kao i u Kristu Isusu" (Fil 2, 5), besplatno se daje čovjeku.

Apostol naroda, u Poslanici Filipljanima, izražava značenje preobrazbe koja se ostvaruje dioništvom u Kristovoj smrti i uskrsnuću, naznačujući njegov krajnji cilj, a taj je "da upoznam njega i snagu uskrsnuća njegova i zajedništvo u patnjama njegovim, ne bih li kako, suobličen smrti njegovoj, prispio k uskrsnuću od mrtvih" (Fil 3, 10-11). Krštenje nije, zato, neki obred iz prošlosti, već susret s Kristom koji oblikuje čitav život krštenika, daje mu božanski život i poziva ga na iskreno obraćenje; potaknuto i poduprto milošću, ono omogućuje kršteniku postići mjeru uzrasta punine Kristove.

Posebna veza povezuje krštenje s korizmom kao pogodnim vremenom da se iskusi milost koja spašava. Oci Drugoga vatikanskog koncila potaknuli su sve pastire Crkve da koriste "obilatije... krsne elemente svojstvene korizmenoj liturgiji" (konst. Sacrosanctum Concilium, 109). Crkva, naime, oduvijek povezuje uskrsno bdjenje s krsnim slavljem: u tom se sakramentu ostvaruje ono veliko otajstvo po kojem čovjek umire grijehu, postaje dionikom novoga života u Kristu Uskrsnom i prima istog onog Duha Božjega koji je uskrsio Isusa od mrtvih (usp. Rim 8, 11). Taj besplatni dar mora se uvijek iznova oživljavati u svakome od nas a korizma nam pruža put sličan katekumenatu, koji je za kršćane prve Crkve, kao i za današnje katekumene, nezamjenjiva

škola vjere i kršćanskog života: oni doista žive krštenje kao čin od odsudne važnosti za cio svoj život.

2. Da bismo se ozbiljno zaputili na put prema Uskrsu i pripravili se za proslavu Gospodinova uskrsnuća – najradosniju i najsvčaniju svetkovinu čitave liturgijske godine – ima li išta primjerenije od toga da dopustimo da nas vodi Božja riječ? Zato nas Crkva, u evanđeoskim tekstovima koji se čitaju na korizmene nedjelje, vodi k posebno snažnom susretu s Gospodinom, pomažući nam ponovno proći dionice puta kršćanske inicijacije: katekumenima to služi kao priprava za primanje sakramenta preporođenja, a onima koji su već kršteni da učine nove i odlučne korake u nasljedovanju Krista i u punijem darivanju njemu.

Prva nedjelja korizmenog puta otkriva naše ljudsko stanje na ovoj zemlji. Pobjednička borba protiv napasti, kojom započinje Isusovo poslanje, je poziv čovjeku da postane svjestan vlastite krhkosti da bi prihvatio milost koja oslobađa od grijeha i ulijeva novu snagu u Kristu, koji je Put, Istina i Život (usp. Ordo Initiationis Christianae Adultorum, br. 25). Snažni je to podsjetnik kako kršćanska vjera uključuje, po Isusovu primjeru i u jedinstvu s njim, borbu "protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta" (Ef 6, 12), u kojem je davao na djelu i neumorno, do dana današnjeg, napastuje svakog onog koji se želi približiti Gospodinu: Krist iz nje izlazi kao pobjednik, da otvori također naše srce nadi i vodi nas kako bismo pobijedili zasjede zloga.

Evandeoski ulomak o Gospodinovu preobraženju stavlja pred naše oči Kristovu slavu, koja anticipira uskrsnuće i koja najavljuje divinizaciju čovjeka. Kršćanska zajednica postaje svjesna da je, poput apostola Petra, Jakova i Ivana, povedena "na goru visoku, u osamu" (Mt 17, 1), da ponovno primi u Kristu, kao sinovi i kćeri u Sinu, dar Božje milosti: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!" (r. 5). To je poziv udaljiti se od svakodnevne buke i uroniti u Božju prisutnost: on nam želi, svakoga dana, prenijeti Riječ koja prodire u dubine našega duha, gdje razlikuje dobro i zlo (usp. Heb 4, 12) i jača volju da slijedimo Gospodina.

Gospodinovo pitanje Samarijanki: "Daj mi piti!" (Iv 4, 7), koje slušamo u liturgiji Treće korizmene nedjelje, izražava veliku Božju ljubav prema svakom čovjeku i želi pobuditi u našem srcu želju za darom "vode koja struji u život vječni" (r. 14): to je dar Duha Svetoga, koji čini vjernike "istinskim klanjateljima" koji će se moliti Ocu "u duhu i istini" (r. 23). Samo ta voda može utažiti našu žeđ za dobrom, istinom i ljepotom! Samo ta voda, koju nam je dao Sin, može natopiti pustinje nemirne i nezadovoljne duše, "dok ne pronađe spokoj u Bogu", prema glasovitim riječima svetog Augustina.

"Nedjelja slijepca od rođenja" predstavlja Krista kao svjetlo svijeta. Evanđelje sve nas postavlja pred pitanje: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" "Vjerujem, Gospodine" (Iv 9, 35.38), kaže s radošću slijepac od rođenja, govoreći u ime svih vjernika. Čudo ozdravljenja znak je da Krist, zajedno s vidom, želi otvoriti oči našeg duha, da naša vjera postane sve dublja te

uzmognemo prepoznati u njemu jedinog Spasitelja. On prosvjetljuje sve tmine života i vodi čovjeka da živi kao "sin svjetla".

Kada nam se, na Petu korizmenu nedjelju, proglašava Lazarovo uskrsnuće, nalazimo se pred vratima posljednjeg misterija našega života: "Ja sam uskrsnuće i život... Vjeruješ li ovo?" (Iv 11, 25-26). Za kršćansku je zajednicu kucnuo čas da, zajedno s Martom, ponovno iskreno stavi čitavu svoju nadu u Isusa iz Nazareta: "Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!" (r. 27). Zajedništvo s Kristom u ovome životu pripravlja nas da prijeđemo granicu smrti, kako bismo zauvijek živjeli s njim. Vjera u uskrsnuće od mrtvih i nada vječnog života otvaraju naše oči prema posljednjem smislu našega života: Bog je stvorio čovjeka za uskrsnuće i za život i ta istina daje istinsku i konačnu dimenziju povijesti ljudi, njihovom osobnom i društvenom životu, kulturi, politici, ekonomiji. Bez svjetla vjere, cio svemir ostaje zatvoren u grobu bez budućnosti i nade.

Korizma nalazi svoje ispunjenje u Vazmenom trodnevlju, osobito u velikom bdjenju u svetoj noći: obnovom krsnih obećanja ponovno potvrđujemo da je Krist Gospodar našega života, onoga života kojeg nam je Bog objavio kada smo ponovno rođeni "iz vode i Duha Svetoga" i ponovno potvrđujemo naše čvrsto opredjeljenje da ćemo uzvratiti na djelovanje milosti da bismo bili njegovi učenici.

3. Naše uranjanje u Kristovu smrt i uskrsnuće po sakramentu krštenja potiče nas svakoga dana oslobađati naše srce tereta materijalnih stvari, egoističnog odnosa sa "zemljom" koji nas osiromašuje i sprječava nas da budemo raspoloživi i otvoreni Bogu i bližnjemu. U Kristu, Bog se objavio kao Ljubav (usp. 1 Iv 4, 7-10). Kristov križ, "besjeda o križu" očituje spasenjsku moć Boga (usp. 1 Kor 1, 18), koji se daruje da ponovno pridigne čovjeka i donese mu spasenje: ljubav u njezinu najradikalnijem obliku (usp. enc. Deus caritas est, 12). Tradicionalnim praksama posta, milostinje i molitve, koje predstavljaju izraze naše zauzetosti oko obraćenja, korizma uči živjeti Kristovu ljubav na sve radikalniji način. Post, koji može imati različite motivacije, zadobiva za kršćanina duboko religijsko značenje: osiromašivanjem svoga stola učimo pobjeđivati sebičnost da bismo živjeli u logici dara i ljubavi; odricanjem od nečega – i to ne samo od onoga što nam je suvišno – učimo odvrćati pogled od svoga "ja", da bismo otkrili Nekoga pored nas i prepoznali Boga u licima mnoge naše braće. Post ne samo da ne čini vjernika potištenim, već ga, naprotiv, sve više otvara Bogu i potrebama ljudi te tako omogućuje da se ljubav prema Bogu pretoči u ljubav prema bližnjemu (usp. Mk 12, 31).

Na našem putu često se također suočavamo s napašću da imamo sve više, to jest pohlepom za novcem, koja ugrožava primat Boga u našem životu. Žudnja za posjedovanjem izaziva nasilje, izrabljivanje i smrt; zato Crkva, osobito u korizmeno vrijeme, podsjeća na praksu milostinje, to jest na sposobnost dijeljenja. Klanjanje dobrima, naime, ne samo da udaljava

čovjeka od drugoga, već ga čini sve siromašnijim i nesretnijim, zavarava ga, obmanjuje i ne ostvaruje ono što obećava, jer postavlja materijalne stvari na mjesto koje pripada Bogu, jedinom izvoru života. Kako čovjek može shvatiti Božju očinsku dobrotu ako mu je srce puno sebičnosti i vlastitih planova, kojima se zavarava da si može zajamčiti budućnost? Čovjek je tada u napasti da, baš poput bogataša iz prispodobe, pomisli: "dušo, evo imaš u zalihi mnogo dobara za godine mnoge...". Poznat nam je Gospodinov sud: "Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe!" (Lk 12, 19-20). Praksa milostinje podsjetnik je da Bog mora uvijek biti na prvome mjestu kao i na pozornost prema drugome, kako bismo ponovno otkrili našeg dobrog Oca i primili njegovo milosrđe.

U čitavom korizmenom vremenu Crkva nam nudi s posebnim obiljem Božju riječ. Njezinim razmatranjem i interioriziranjem a zatim i svakodnevnim življenjem, učimo dragocjeni i nezamjenjivi oblik molitve, jer nas pažljivo slušanje Boga, koji nastavlja govoriti našem srcu, hrani na putu vjere koji smo započeli na dan krštenja. Vjera nam omogućuje također steći novu svijest o vremenu: naime, bez perspektive vječnosti i transcendencije, ono naprosto upravlja naše korake prema obzoru bez budućnosti. U molitvi, međutim, nalazimo vremena za Boga, da shvatimo da "riječi njegove neće uminuti" (usp. Mk 13, 31), da uđemo u ono prisno zajedništvo s njim "koje nam nitko neće moći oteti" (usp. Iv 16, 22) i koje nas otvara nadi koja ne razočarava – vječnom životu.

Ukratko, tijekom korizmenog puta, na kojem smo pozvani razmatrati otajstvo križa, upoznajemo "zajedništvo u patnjama njegovim" (Fil 3, 10) da bismo ostvarili duboko obraćenje našega života, tako da dopustimo da nas preobrazi djelovanje Duha Svetoga, kao svetog Pavla na putu za Damask i oslobodimo se svoje sebičnosti, pobjeđujući nagon za dominiranjem nad drugima i otvarajući se Kristovoj ljubavi. Korizma predstavlja pogodno vrijeme da spoznamo naše slabosti i prihvatimo, iskrenim preispitivanjem vlastitoga života, obnoviteljsku milost sakramenta pokore te odlučno upravimo svoje korake prema Kristu.

Draga braćo i sestre, po osobnom susretu s našim Otkupiteljem i postu, milostinji i molitvi, put obraćenja prema Uskrsu vodi nas k ponovnom otkrivanju našega krštenja. Obnovimo u ovoj korizmi prihvaćanje milosti koju nam je Bog dao u tome času, da nas ona prosvjetljuje i vodi u svim našim djelima. Ono što taj sakrament označava i ostvaruje, pozvani smo živjeti svakoga dana u sve velikodušnijem i autentičnijem nasljedovanju Krista. Na tome našem putu povjerimo se Djevici Mariji, koja je rodila Božju riječ u vjeri i tijelu, da bismo poput nje uronili u smrt i uskrsnuće njezina Sina Isusa i imali vječni život.

Iz Vatikana, 4. studenoga 2010.

Papa Benedikt XVI.

